

Raadsvergadering d.d. 7 juli 2011.

Agendapunt nr: 15

Aan de raad,

Onderwerp.

Voorstel tot vaststelling van de Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa, voorzover het het grondgebied van de gemeente Laarbeek betreft.

Beslispunten.

Het vaststellen van de Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa (ISV RvD&A) met bijbehorende planMER en het accorderen van de Nota van Zienswijzen.

Samenvatting.

Het plangebied van de ISV wordt in grote lijnen gevormd door het gebied tussen Eindhoven en Helmond aan de west- respectievelijk de oostzijde, het Wilhelminakanaal aan de noordzijde en de A67 aan de zuidzijde, exclusief de bebouwde kommen van de inliggende steden en dorpen. Het grondgebied van zeven gemeenten, waaronder Laarbeek, is deels gelegen in het RvD&A. In regionaal verband is afgesproken om dit gebied te ontwikkelen tot het centrale recreatie- en groengebied van de regio. Dit beleid vindt zijn oorsprong in de wens om de regio als Brainport verder economisch te ontwikkelen, waartoe diverse gebiedsontwikkelingen ter bevordering van de bereikbaarheid, aanbod van bedrijventerreinen en verbetering van het woon- en vestigingsklimaat in gang gezet zijn.

Het RvD&A is één van deze ontwikkelingen en dient uit te groeien tot het centrale gebied waarin alle gewenste recreatievoorzieningen, een fraai landschap en veel natuur aanwezig zijn. Conform deze doelstelling besteedt de ISV RvD&A veel aandacht aan groene, blauwe en recreatieve mogelijkheden en aan de bereikbaarheid van het gebied. Ook is het terugdringen van de verkeerslast een aandachtspunt, met name realiseerbaar zodra de Noord-Oost Corridor (NOC) en specifiek de oost-west verbinding aangelegd is.

Door in te stemmen met voorliggend raadsvoorstel en -besluit zult u deze ontwikkelingslijn voor het grondgebied van onze gemeente vastleggen. Daarbij wordt niet alleen een fraaie en wenselijke ontwikkeling mogelijk gemaakt, doch tevens wordt er in regionaal verband, in dit geval door zeven gemeenten in de regio, gecoördineerd ruimtelijk beleid in gang gezet ter bevordering van de gezamenlijk gevoelde wens de economische ontwikkelpotenties van de regio verder te benutten.

Aanleiding.

In regionaal verband is afgesproken om het RvD&A te ontwikkelen tot het centrale recreatie- en groengebied van de regio. Dit beleid vindt zijn oorsprong in de wens om de regio als Brainport verder economisch te ontwikkelen, waartoe diverse gebiedsontwikkelingen ter bevordering van de bereikbaarheid, aanbod van bedrijventerreinen én verbetering van het woon- en vestigingsklimaat in gang gezet zijn.

Aan de hand van deze regionale afspraak hebt u in uw vergadering van 25 februari 2010 ingestemd met de totstandkoming van een intergemeentelijke structuurvisie, waarbij het wensbeeld als uitgangspunt wordt genomen. Verder hebt u een positieve grondhouding aangenomen ten aanzien van de vestiging van een Rijksbufferzone (RBZ) voor het Rijk van Dommel en Aa, voorheen het Middengebied, onder de conditie dat een definitief standpunt hierover mede afhankelijk is van de uiteindelijke begrenzing van de RBZ.

Op basis van een vergelijkbaar besluit genomen door de raden van de andere deelnemende gemeenten, is vervolgens gewerkt aan de totstandkoming van een ontwerp ISV, met bijbehorend planMER. Naast de deelnemende gemeenten zijn hier ook het rijk, de provincie, het SRE, Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas bij betrokken.

Beoogd effect en/of resultaat.

Een ISV voor het Rijk van Dommel en Aa om de beoogde ontwikkeling van het gebied te realiseren. Deze ISV is voor de betrokken gemeenten een uitermate geschikt instrument om te sturen op uitvoering.

Argumenten.

Wensbeeld.

De ISV is opgesteld als een uitwerking van "het wensbeeld". Het wensbeeld is in 2009 opgesteld als een eerste verkenning van de mogelijkheden om het RvD&A te ontwikkelen tot het groene recreatiegebied voor de Brainportregio. In het wensbeeld zijn de belangrijkste ruimtelijke gegevens geïdentificeerd: drie groene- c.q. groenblauwe zones, de beekdalen, de mogelijkheden voor zowel extensieve als intensieve recreatie, het fraaie landschap, de bereikbaarheids- en verkeersaspecten en de cultuurhistorische elementen die mede identiteit aan het gebied geven. Het Wensbeeld is in december 2009 toegestuurd aan de raden van de zeven gemeenten, met het verzoek om het Wensbeeld als uitgangspunt te nemen voor de op te stellen ISV. Alle raden hebben hiermee, soms met aantekeningen, ingestemd. Dit geldt ook voor beide in het gebied actieve Waterschappen.

Voor wat betreft de uitvoeringsparagraaf is aansluiting gezocht bij de op dat moment in het gebied bekende uitvoeringsprojecten, zoals die bijvoorbeeld in relatie tot de reconstructie in voorbereiding of in uitvoering zijn. Met deze benadering is in eerste instantie een redelijk compleet beeld van het gebied en de ontwikkelmogelijkheden ontstaan. Het ziet er naar uit dat in de komende actualisaties van de uitvoeringsparagraaf, het overzicht van uitvoeringsprojecten geprioriteerd en aangevuld zal moeten worden. De systematiek van de ISV, met regelmatige actualisaties, biedt hiertoe de mogelijkheid.

Thema's.

De ontwikkeling van het RvD&A wordt in de ISV uitgedrukt in een aantal thema's:

1. Natuur en water.

Het is evident dat natuur en water leidend zijn in de ontwikkeling van het RvD&A. Daarbij zijn naast de waterbeheersing en de ecologische aspecten, ook de recreatieve potenties van belang. Op dit punt is de inbreng van Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas onontbeerlijk. In de ISV wordt beleid uitgezet dat moet leiden tot een aantal natuurzones, tot opwaardering van de beekdalen en reservering van ruimte voor natuur ook daar waar vanuit bijvoorbeeld recreatieve belangen die ruimte beperkt wordt.

2. Recreatie.

Tweede pijler voor het RvD&A is de recreatie. Daarbij is extensieve recreatie erg belangrijk in de vorm van benutting van het landschap, natuur, water en cultuurhistorische aspecten ten behoeve van individuele recreatie, waartoe ook een passende ontsluiting voor niet-gemotoriseerd verkeer voorzien is. Daarnaast is de intensieve recreatie in vooral het centrale deel van het RvD&A van belang. Hiertoe wordt de ruimte beschikbaar gesteld en de ontwikkeling ervan afhankelijk gesteld van nog nader vorm te geven beleid ter zake.

3. Identiteit en beleving.

Het RvD&A is nu al een fraai gebied, niet in het minst door de cultuurhistorisch waardevolle objecten die het landschap sieren. Opvallend daarbij zijn onder andere de watermolens en de oude torens. De identiteit van het oude Brabantse landschap verdient het gekoesterd te worden. Daarnaast is de ligging in de zich ontwikkelende Brainport eveneens een identiteit gevende factor die in de ISV onderkend wordt. Om dit landschap te kunnen beleven is toegankelijkheid en uitdaging van belang. Daarom zijn er bereikbaarheidsprojecten en mogelijkheden voor evenementen voorzien.

4. Economische dragers.

Onderkend wordt dat het RvD&A een wezenlijk deel vormt van de Brainport. Toch bevat het gebied zelf relatief weinig opbrengst genererende ontwikkelingen. De belangrijkste economische functies in het gebied zijn de agrarische sector en de recreatie. Voor beide zal beleid ontwikkeld worden om de aansluiting bij deze ontwikkeling te faciliteren.

5. Infrastructuur (utilitair).

De NOC speelt een belangrijke rol in deze ISV, namelijk als alternatief voor het verkeer dat niet in het gebied wil zijn. Als de NOC in gebruik genomen wordt kan een aantal wegen in capaciteit/klassering teruggebracht worden. Dat betreft vooral de A270, de N614 en de N615. Daarmee zullen de recreatiewaarde van het gebied en het woonklimaat van de woonwijken in de nabijheid van deze wegen sterk verbeterd worden.

6. Beleidvormende projecten.

Strikt genomen geen onderdeel van de uitvoeringsparagraaf, maar wel van belang zijn de volgende fasen in de ontwikkeling van beleid. Het betreft vooral beleid voor de agrarische en de

recreatiesector en het Landschapsplan annex –programma waarin het beleid ten aanzien van o.a. de natuuraanleg en compensatie verder uitgewerkt wordt.

De ISV gaat nader in op deze thema's en ook in het MER worden ze besproken.

Gemeentelijke structuurvisie.

De inhoud van de gemeentelijke structuurvisie en de inhoud van de ISV zijn op elkaar afgestemd. Op deze wijze wordt en is voorkomen dat er tegenstrijdigheden staan in beide structuurvisies.

Samenhang met Noord-Oost Corridor en MEROS.

De projecten NOC en RvD&A zijn beide onderdeel van Brainport-Oost en vertonen inhoudelijk een grote mate van samenhang. Het gaat daarbij om het economisch versterken van de regio door zowel de bereikbaarheid als het leefklimaat te verbeteren. Ook het voorzien in voldoende woon- en werklocaties speelt hierbij een rol, waarmee de samenhang met MEROS aangegeven is. De samenhang tussen de NOC en het RvD&A komt als volgt tot uiting:

- In het kader van de totstandkoming van de ISV RvD&A heeft geen specifiek verkeersonderzoek plaatsgevonden. Dit vanwege het feit dat de verkeersaspecten in de procedure betreffende de NOC voldoende aan bod komen.
- Het zoekgebied voor de NOC is op de kaart van de ISV aangegeven.
- De oost-west verbinding wordt geen ontwikkelingsas. Om die reden is de omgeving ervan, het huidige zoekgebied, in de ISV als groen gebied ingetekend.
- Uitgangspunt is dat door de realisering van de NOC de verkeersdruk op het RvD&A vermindert. Als uitvloeisel hiervan wordt ingezet op het downgraden van N614 en N615 en het ombouwen van A 270 naar N 270, waarmee het leefklimaat in het RvD&A en in Helmond in hoge mate gediend zal zijn. De nieuwe N 270 zal daarbij wellicht tevens een testfunctie ten behoeve van de automotive campus kunnen krijgen. Deze aanpassingen kunnen echter pas doorgevoerd worden op het moment dat de NOC gerealiseerd is.

Aanwijzing van (een deel van) het gebied als Rijksbufferzone.

Het SRE is in opdracht van de Stuurgroep Brainport-Oost en in samenspraak met het rijk, de provincie en de betrokken gemeenten, inmiddels ver gevorderd met het opstellen van een voorstel voor een Rijksbufferzone (RBZ) in het gebied van het RvD&A. Het ambtelijk afgeronde voorstel wordt in mei/juni in de regioraad besproken en direct daarna ter vaststelling in de stuurgroep Brainport-Oost gebracht.

Voor de Stuurgroep zijn er twee punten waarop een beslissing genomen dient te worden:

- Het accorderen van het voorstel ten aanzien van de voorgestelde grens.
- Het wel of niet doorsturen van het voorstel aan de minister.

Met betrekking tot het laatste beslispunt het volgende. In de beleidsbrief Infrastructuur en Milieu die de minister van I&M in november 2010 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd, wordt aangegeven dat het kabinet het opleggen van rijkskaders aan andere overheden wil beperken. Aan de hand van dit gegeven schrijft het ministerie in de brief van 6 april jl., gericht aan de leden van de Stuurgroep Brainport-Oost, als reactie op het voorstel inzake de begrenzing van de Rijksbufferzone Rijk van Dommel en Aa, dat bij het opleggen van rijkskaders zeker gedacht

wordt aan het beleid voor de rijksbufferzones. Onderdeel van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, waarvan de insteek is dat deze in juni 2011 door het kabinet vastgesteld gaat worden en vervolgens aangeboden gaat worden aan de Tweede Kamer, is het formuleren van de rijksinzet op de Brainport Zuidoost Nederland. Omdat onderhavige Structuurvisie in de zomer de inspraak ingaat, wordt aangegeven dat al die tijd de inhoud van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid nog sterk in beweging is, waardoor de minister op dit moment nog geen duidelijkheid kan bieden over de rijksinzet met betrekking tot de rijksbufferzones en/of investeringen in groen en blauw in de stedelijke regio. In de brief wordt dan ook aangegeven dat de minister er van uitgaat dat de provincie als gebiedsregisseur het proces zoals ook tot nu toe gebeurt, verder voortvarend oppakt en meedenkt over de regionale borging van de verstedelijkingsgrens, zoals de stuurgroep die in het voorstel voor een rijksbufferzone heeft opgenomen. De provincie heeft hierover nog geen definitief standpunt ingenomen. Het is aan de Stuurgroep te besluiten hoe hiermee om te gaan.

Vastgesteld kan worden dat een ontwikkeling van het RvD&A zonder de aanwijzing als RBZ in ieder geval moeilijker uitvoerbaar zal zijn dan met een aanwijzing als RBZ. Van belang daarbij is enerzijds het wegvallen van de met rijksgezag vastgelegde verstedelijkingsgrens, die voor alle betrokkenen als een hard gegeven zal gelden, en anderzijds het daarmee samenhangend (waarschijnlijk) niet of veel minder materieel ondersteunen door het Rijk van deze ontwikkeling.

Op dit moment is niet duidelijk of de exploitatie van het RvD&A sluitend zal zijn laat staan winstgevend. Er zijn te veel geld kostende elementen zoals natuurontwikkelingen en grotere en kleinere infrastructurele ingrepen, terwijl hier weinig kostendragers tegenover staan. Desondanks is de Stuurgroep van mening dat de beoogde ontwikkeling in ieder geval voortgezet zal moeten worden. Daarbij spelen de volgende overwegingen:

- Formeel is nog niet duidelijk of er wel of geen bijdrage van het rijk ter beschikking zal komen. Wel is duidelijk vast te stellen dat het rijk als één van de ondersteunende partijen in deze ontwikkeling participeert en die ondersteunende rol tot nu toe en waarschijnlijk ook in de toekomst waar heeft willen maken.
- Ten behoeve van investeringen in groen en groen/blauw zijn ook compensatiemiddelen (onder voorwaarden) benutbaar.
- De Regio is het onderling eens dat deze ontwikkeling de meest wenselijke is en het past in het streven Brainport blijvend tot een economisch belangrijke regio te maken.
- Gezocht kan worden naar middelen van andere overheden en wellicht commerciële partijen.
- Het RvD&A betreft meer dan alleen natuurontwikkeling: langs een drietal sporen zijn er ook aanzetten tot economische ontwikkeling van het gebied passend binnen het geheel van doelstellingen: de agrarische sector, de recreatiesector en energiewinning in het gebied zijn alle drie als project op de lijst opgenomen.

Prioriteren/businesscase.

De uitvoeringsparagraaf zal regelmatig geactualiseerd worden. De eerste actualisering zal primair een betere aansluiting bij de financiële verwachtingen bevatten. In het Afsprakenkader, een convenant tussen het rijk, de provincie en het SRE over de toekomstige ontwikkeling van Brainport, is een "sluitende businesscase" in het voorjaar van 2012 overeengekomen. Dit wordt

nogmaals bevestigd in de brief van het ministerie van 6 april jl., waarin aangegeven wordt dat het rijk er met de inzet van het RVOB naar streeft om in het voorjaar van 2012 te komen tot een sluitende businesscase voor Brainport-Oost, waar het RvD&A onderdeel van is. Dit impliceert dat op dat moment een uitvoeringsparagraaf opgesteld moet zijn, waarin de kosten geheel door inkomsten/bijdragen afgedekt zullen moeten zijn.

Procedure.

Zoals vastgelegd in de ISV stuurt de Stuurgroep Brainport-Oost de ontwikkeling van het RvD&A aan. De andere Brainportprojecten, NOC en MEROS, zijn vastgelegd in de provinciale structuurvisie, deel D, Brainport Oost en worden aangestuurd door de provincie. Beide structuurvisies zijn in de periode december/januari 2010/2011 vrijgegeven voor inspraak. Naast het ontwerp van beide structuurvisies hebben ook de betreffende plan-MERREN ter visie gelegen.

Plan-MER.

Samen met de ISV is ook een Plan-MER geschreven en ter advisering voorgelegd aan de MER-commissie. Het advies van de MER-commissie is toegevoegd aan de stukken. Uit het advies blijkt dat de Plan-MER, na een grondige aanpassing, naar het oordeel van de commissie voldoende informatie bevat om een verantwoord besluit over de ISV te kunnen nemen. De commissie geeft daarbij nog wel de volgende adviezen:

- De aangepaste MER zo spoedig mogelijk openbaar te maken. Afgesproken is om de stukken na de vaststelling van de ISV integraal te publiceren op de website van de gemeente. Het SRE zal eveneens tot publicatie op haar website overgaan zodra de publicatie op gemeentelijke website(s) een feit is.
- Op een tweetal punten het belang van natuur en milieu mee te wegen in de prioritering van uitvoeringsactiviteiten. De Stuurgroep Brainport-Oost is voornemens op korte termijn een besluit te nemen over prioritering van uitvoeringsactiviteiten, waarbij dit advies betrokken zal worden.

Insprak.

Het ontwerp van de ISV heeft samen met de Plan-MER van donderdag 18 november 2010 tot en met donderdag 13 januari 2011 voor iedereen ter inzage gelegen. Gedurende deze inzage-termijn is iedereen in de gelegenheid gesteld om zijn of haar zienswijze schriftelijk in te dienen bij ons college. Naast tervisielegging van de stukken zijn er op 1, 2 en 8 december 2010 drie informatieavonden gehouden in respectievelijk Geldrop, Nuenen en Helmond.

Dit alles heeft geresulteerd in een aantal inspraakreacties van o.a. belangengroeperingen, particulieren, de waterschappen, de provincie en de gemeente Helmond. N.a.v. de inspraakreactie van de Stichting Middengebied heeft u in uw vergadering van 24 februari jl. besloten om deze ter afdoening in handen van ons college te stellen en deze te betrekken bij de intergemeentelijke responsnota c.q. de Nota van Zienswijzen.

In de bij de stukken gevoegde Nota van Zienswijzen zijn alle insprekers, inclusief de Stichting Middengebied, vermeld en zijn de inspraakreacties samengevat weergegeven en voorzien van commentaar. Daarbij is tevens aangegeven waar de inspraakreactie geleid heeft tot aanpassing

van de ISV. Zoals bij het onderdeel 'beslispunten' al is aangegeven wordt voorgesteld om de Nota van Zienswijzen te accorderen.

Vaststelling.

De Stuurgroep Brainport-Oost heeft in haar vergadering van 13 april jl. ten aanzien van de ISV, de Plan-MER en de Nota van Zienswijzen besloten deze stukken door te sturen naar de zeven gemeenten met het verzoek het besluit tot vaststelling te nemen. Daarmee wordt vastgelegd dat in het RvD&A het ruimtelijk beleid gevoerd zal worden conform de ISV.

Naar zijn aard is de ISV gemeentegrensoverschrijdend. Dat betekent dat aanpassingen van de kaart en/of de tekst van de ISV, vanwege de eventuele consequenties voor het grondgebied van de andere betrokken gemeenten, in de toekomst door alle raden geaccordeerd zullen moeten worden.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten.

Aan de totstandkoming van de planMER en de ISV heeft Laarbeek reeds een bijdrage betaald van € 15.000,-. Vooralsnog leidt de totstandkoming van de ISV niet tot financiële consequenties voor de gemeente. Bij de uitwerking van de business case Brainport-Oost zal duidelijk worden wat er in financieel opzicht van de gemeente verlangd gaat worden.

Naast publicatie van de stukken op de websites van de betrokken gemeenten, worden deze eveneens geplaatst op de website van het SRE. Daarnaast wordt op dit moment nog gewerkt aan de totstandkoming van een communicatieplan Rijk van Dommel en Aa. Naast een beschrijving van het project, de samenhang met andere projecten zoals de NOC en MEROS, de communicatiedoelen die nagestreefd worden, de doelgroepen die bereikt moeten gaan worden, de kernboodschap die uitgedragen gaat worden, de strategie die gevolg gaat worden, de communicatiemomenten en de communicatiemiddelen, wordt in het communicatieplan ook een planning opgenomen.

Vervolgstappen.

De vervolgstappen die het meest in het oog springen zijn de uitwerking van de business case Brainport-Oost, de prioritering van de diverse projecten die in de projectenlijst van de ISV zijn opgenomen, het opzetten van een uitvoeringsorganisatie en de totstandkoming van het communicatieplan.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken).

De Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa inclusief planMER, de visiekaart behorende bij de ISV, de projectenkaart behorende bij het uitvoeringsprogramma van de ISV, de Nota van Zienswijzen, het definitieve advies van de commissie MER en de brief van het ministerie van I&M van 6 april 2011 gericht aan de leden van de stuurgroep Brainport-Oost.

Voorstel

1. De Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa, voor zover het het grondgebied van de gemeente Laarbeek betreft, met bijbehorend Plan-MER vaststellen.
2. De Nota van Zienswijzen accorderen.

Laarbeek, 31 mei 2011.

Burgemeester en wethouders van Laarbeek,
de secretaris,

de burgemeester,

C.A. Liebrecht

J.G.M.T. Ubachs

Advies commissie

In de vergadering van 15 juni 2011 heeft de commissie Ruimtelijke Ontwikkeling ingestemd met het voorstel en adviseert zij het voorstel als bespreekstuk voor te leggen aan de raad.

Laarbeek, 15 juni 2011.

De griffier,

M.H.C.M. van der Aa

VERGADERING GEMEENTERAAD	
Datum:	- 7 JULI 2011
nr. besl.	
Afdeling	RO
Beslissing:	
☒ Vastgesteld	
☐ Aangehouden voor kennisgeving	
☐ Aangehouden	
☐ Ter afdoening aan B en W	
☐ Om nader advies aan B en W	
☐	

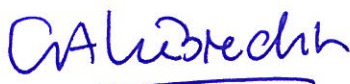
Eindvoorstel

Het college handhaaft het voorstel.

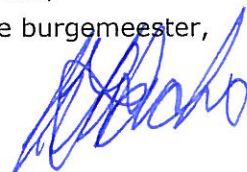
Laarbeek, 21 juni 2011.

Burgemeester en wethouders van Laarbeek,
de secretaris,

de burgemeester,

C.A. Liebrecht

J.G.M.T. Ubachs

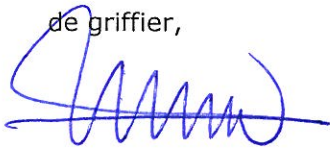
Conceptbesluit

1. De Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa, voor zover het het grondgebied van de gemeente Laarbeek betreft, met bijbehorend Plan-MER vaststellen.
2. De Nota van Zienswijzen accorderen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Laarbeek van 7 juli 2011.

De raad voornoemd,

de griffier,

M.H.C.M. van der Aa

de voorzitter,

J.G.M.T. Ubachs